

کد درس: ۱۷۲

<p>دروس پیش نیاز: الگوها و روش های تدریس (۱۰۴)</p>	نظری	پایه	نوع واحد	<p>تعداد واحد: ۲ (۱+۱)</p> <p>تعداد ساعت: ۳۲+۱۶</p>	<p>عنوان درس به فارسی: روش تدریس علوم تجربی و اجتماعی</p> <p>عنوان درس به انگلیسی: Experimental Science and Social Studies Teaching Methods</p>
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری *	تخصصی			
	عملی *				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی علمی: ☒ دارد ☐ ندارد</p> <p>سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ پروژه ☒</p>					

(یک واحد از این درس به روش تدریس علوم تجربی و یک واحد به روش تدریس علوم اجتماعی اختصاص دارد)

بخش اول روش تدریس علوم تجربی:

اهداف:

- آشنا نمودن دانشجویان با:

- ماهیت و هدف های آموزش علوم تجربی در دوره پیش دبستانی و ابتدائی
- کاربرد نظریه های رشد در آموزش علوم تجربی دوره پیش دبستانی و ابتدائی
- انواع مهارت های روش علمی (فرآیندی و فرآورده ای)
- راهبردهای آموزش علوم
- روش های آموزش علوم (انتقالی، اکتشافی، تعاملی، فرآیندی، تلفیقی)
- امکانات، وسایل و مواد لازم برای آموزش علوم
- انواع شیوه های ارزشیابی از آموخته های علمی کودکان در درس علوم تجربی
- تحلیل ساختار برنامه درسی علوم تجربی توسط دانشجویان

سرفصل ها:

- هدف های برنامه درسی علوم در دوره پیش دبستانی و ابتدائی
- نقش معلم، دانش آموز و نگاه به علم و یادگیری در رویکرد انتقالی
- مهارت های فرآیندی آموزش علوم
- مهارت های فرآیندی تلفیقی آموزش علوم
- رویکرد پروژه محور در آموزش علوم تجربی
- کاربرد نظریه های رشد در آموزش علوم دوره پیش دبستانی و ابتدائی
- انواع مهارت های روش علمی (با تاکید بر مشاهده، تغییرات و طبقه بندی)

- راهبردهای تدریس علوم
- روش‌ها و فنون تدریس علوم؛
- امکانات، وسایل و مواد لازم برای آموزش علوم؛
- شیوه‌های ارزشیابی از آموخته‌های علمی کودکان

بخش دوم: روش تدریس علوم اجتماعی:

اهداف:

- آشنا نمودن دانشجویان با:
- ماهیت و هدف‌های برنامه درسی اجتماعی در دوره پیش دبستانی و ابتدائی
- آشنایی با مهارت‌های تفکر و فرآیندی در علوم اجتماعی
- کاربرد نظریه‌های رشد در آموزش اجتماعی دوره پیش دبستانی و ابتدایی
- انواع مهارت‌های روش علمی
- راهبردها، روش‌ها و فنون تدریس اجتماعی
- انواع شیوه‌های ارزشیابی از آموخته‌های علمی کودکان در درس اجتماعی
- تحلیل ساختار برنامه درسی و اجتماعی توسط دانشجویان.

سرفصل‌ها:

فصل اول : کلیات

- هدف‌های برنامه درسی علوم اجتماعی در دوره پیش دبستانی و ابتدایی؛
- ضرورت و اهمیت برنامه درسی علوم اجتماعی
- تاریخچه مطالعات اجتماعی

فصل دوم: راهبردهای تدریس و یادگیری

- آموزش مستقیم (توضیحات معلمان، پرسش و پاسخ، نمایشی)
- آموزش غیرمستقیم (ایفای نقش، کارگروهی، کاوشگری، مطالعه موردی)
- شناسایی رویکردهای حل مسأله و پژوهشگری در سطوح چهارگانه (سطح اول: کاوشگری در سطوح پایین تر حوزه شناختی، سطح دوم: کاوشگری‌های مبتنی برالگوگیری، سطح سوم: تفکر سطح بالا، پژوهش و ژرف اندیش، سطح چهارم: تعامل و تفکر فرا انتزاعی در مسائل بحث انگیز اجتماعی)
- سوادهای اساسی اجتماعی
- مهارت‌های اساسی یادگیری
- تفکر انتقادی
- مراحل رویکرد حل مسئله (الگوی ون سیکل ۱۹۹۰، الگوی کراپ ۱۹۸۸، الگوی سولومن ۱۹۸۷)
- آموزش تفکر ..... (اداره خانواده، اداره شهر، سرپرستی یک تیم ورزشی)

فصل سوم: رویکردهای جدید در آموزش علوم اجتماعی

- پروژه‌ها (انفرادی، گروهی)
- چگونگی اجرای پروژه‌ها (انتخاب موضوع، شناسایی و بررسی زمینه‌ها جهت آموزش حوزه‌های مطالعات اجتماعی، تعیین اهداف و انتخاب منابع، نحوه ارزشیابی از پروژه‌ها)
- رویکرد رشد اخلاقی

رویکرد پرورش منش
 رویکرد تجزیه و تحلیل ارزشها
 -- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در درس علوم اجتماعی

فصل چهارم: بررسی کتاب درسی مطالعات اجتماعی

- شناسایی ساختار کتاب درسی و ساختار دروس (مفاهیم، مضامین، مهارت ها، فرصت های یادگیری پیش بینی شده، چگونگی تلفیق محتوا با سایر دروس)
- بررسی ویژگی های کتاب درسی شامل موضوع، حجم و صفحات کتاب، تعداد فصول و بخش ها، ساعات پیش بینی شده برای تدریس
- ساختار کتاب درسی شامل تصاویر، فعالیت های آموزشی و مهارت ها

ارزشیابی:

کارورزی	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
	★	★		

۱۲ نمره کار عملی (۳ نمره مشاهده، ۳ نمره تهیه گزارش، ۶ نمره طرح درس)، ۸ نمره مباحث نظری سر فصل (توصیه می شود این درس به صورت تدریس تیمی (Team teaching) ارائه گردد).

منابع درس روش تدریس علوم تجربی:

منابع اصلی:

- شهرتاش، فرزانه؛ فلسفی، فاطمه؛ رهبر، ژاله؛ حاجیان، سهیلا (۱۳۸۴). مبانی نظری و مهارت های آموزش علوم. تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی.
- دیتس، جورج؛ نلسون، آبراهام (۱۳۸۸). آموزش علوم در مدارس ابتدایی. ترجمه بهمن سقط چیان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، چاپ نهم.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- یونسکو (۱۳۸۲). روش ها و فنون در آموزش علوم. ترجمه مهتاش اسفندیاری، مرتضی خلخالی، حسین دانشفر و جواد هاشمی تفرشی. تهران: انتشارات مدرسه، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، چاپ پنجم.
- هارلن، وین (۱۳۸۹). نگرشی نو بر آموزش علوم تجربی در دوره ابتدایی. ترجمه شاهده سعیدی. تهران، انتشارات مدرسه، چاپ پنجم.
- آزرین، راجرز و همکاران (۱۳۷۴)، نکات اساسی در آموزش علوم ابتدایی، مترجمان طاهره رستگار، حسینی دانشفر، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی
- کویری، ----، ( )، ساختارگرایی برای معلمان علوم، ترجمه محمود امانی طهرانی، رشد آموزش ابتدایی شماره ۵
- فردریک، آنتونی، آسیموف، آیزاک (۱۳۷۷)، راهنمای پروژه های علمی، مترجم علیرضا توکلی، انتشارات مدرسه

- ریچارد، جیم، رز با همکاران ()، مهارت های یادگیری، مترجمان حسینی دانشفر و طاهره رستگار (۱۳۷۹)، تهران: انتشارات سمت
- هارلن، وین (۲۰۰۱) دشواری های آموزش علوم تجربی، مترجم طاهره رستگار، تهران، مرات ۱۳۹۴

منابع درس روش تدریس علوم اجتماعی:

منابع اصلی:

- کتاب روش آموزش مطالعات اجتماعی کد ۶۰۰۰، تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- برنامه درسی مطالعات اجتماعی / کتاب درسی مطالعات اجتماعی / مقالات در زمینه آموزش مطالعات اجتماعی
- فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۸۵). برنامه ریزی درسی، تهران: انتشارات مدرسه
- سلسبیلی، نادر (۱۳۸۴)، آشنایی با تجربیات و طرح های حوزه رویکرد حل مسأله و پژوهشگری با تأکید بر آموزش دروس اجتماعی، تهران، انتشارات مدرسه
- رومانو، کاترین (۱۳۸۲)، باستان شناسی در مدرسه، مترجم حمیدرضا .....، روزنامه همشهری، ۱۸ فروردین
- پیازه، ژان (۱۳۶۷)، روان شناسی و دانش آموزش و پرورش، مترجم محمد کاردان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران